

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 17. De eodem mortificando, quoad visiones & apparitiones, ne facile
œis fides præstetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

Lunæ, varia nq̄: eius speciem & motum, in dierum noctumque vicissitudines, in incrementa decrementaque temporū, in splendorum astrorum chorū, montibus collibusque, arboribus floribus, & animalibus omnibus in fontes & flumina, in maria torrensque sparia cum suis fluctibus, accessu & recessu, aërē cū nubibus & ventis deniq; voluerū ōnis generis & infinitum exercitum. His Dei operibus, in quibus diuina eius prouidentia, potentia, sapientia, bonitasq; mirabiliter elucet, contemplandis hominē vt se ad maiorem Dei noticiam & amorē inflammet, vacare potest. Quod si verò etiam oculis mentis, quod in oratione mentali, iustrare velit. Deperera, tum veras delicias & voluptates offender. Hæc omnia ille.

CAPVT XVII

*Quemadmodum mortificandus sit
suis, quoad visiones & apparitiones,
ne facili fides
eis praestetur.*

SICUT

DE MORTIF. VOLVNT. 441

Sicut mortificamus intellectum,
Sicut animi oculus est, non fit deo il-
li in multis, quae tamen veritati con-
gruentia videntur, ut diximus de mor-
tificatione proprii iudicii; sic mortifica-
re debemus oculos corporis, ne sem-
per illis fidamus. Nam, ut visus non fal-
latur circa suum obiectum, & ratio
iudicet eum non falli, nonnullae requi-
runtur conditiones, cuiusmodi sunt,
sanitas & bona dispositio organi, qui-
es oculorum, medium clarum,
uniforme, & non impeditum, di-
stantia ab obiecto visui proportionata,
ac denique tempus exercendae visioni ac-
commodatum. Nam si aliqua harum
conditionum desit, facile errabit ocu-
lus, & cum eo, si contentat, ratio. ut si
organum visus humore aliquo infe-
ctum sit, omnia apparent humori si-
milia, ut viridi viridia, rubeo rubea, ni-
gro, omnia muscis plena; sicut si per
vitru varij coloris spectes, omnia vario
colore tincta apparent, si bacillum per
aquam, ob motum aquae, apparet cur-
vus vel fractus, sic si magnam inter-
cedat intervallum res maxime videtur
parva, & quae celestimè moventur, vi-
dentur

442 II. PARS TRACTATVS

dētur fixæ & immobiles, vt liquet
 cælestibus astris, quorum cum quædam
 longissimè superent magnitudinem
 terræ, & velocissimè agitentur, tam
 speciem præbent tantum luminis
 delectæ in cælo fixæ, nec motæ. Atq; hic
 error visus, omnibus exploratus est
 notus. Sunt autem & alij sapientibus
 tantum & exercitatis perspecti, quos
 opus est detegere, vt visionum spirituum
 lum errata facilius nobis innotescerent.

ETENIM sunt homines nonnulli
 qui aut morbi, aut complexionis
 naturalis vitio valdè sunt melancholici
 & ob humores crassos ac pestilentissimos
 in cerebrum subiectos tam vehementer
 ter patiuntur imaginationes, vt quædam
 res cogitant, foris etiam externis
 oculis sibi videre videantur, siue sint
 res ad quas impensè afficiuntur, vt
 sunt parentes, amici, sancti quoque
 vel angeli vel homines quos in precibus
 inuocare solent, siue sint res quas
 horrent vel detestantur, vt sunt homines
 infesti, dæmones, spectra. Sic videtur
 quibus auaros pecunij q; addictos alios
 omnium nocturnum strepitum verè

DE MORT. F. VOLVNT. 449

ne fures domum inuaserint, impios & malè conscios ad cuiusuis hominis occursum, metuere ne à iustitiæ minis rapiantur ad carceres. Hæc non solum Philo'sophi, & artis medicæ gnari affirmant, sed experientia ipsa quæ & ratio confirmat. Videmus enim dormientes somnare quæ imaginantur; ac arbitrari se oculis cernere quæ somniant, tamen, cum iudicium sopore ligatum sit, apertè hallucinantur. Quod ergo facit somnus in omnibus, hoc vehemens imaginatio facit in quibusdam non dormientibus, ut nempe iudicium humorum densitate sic constringatur & obruatur, ut, sicut in somno, attendere non queat ad objecta externa, & tamen cernere videatur, antequam videant, id quod accidit prociui, in feminis, & alijs ætate paruis, qui aciori imaginatione facilius in fraudem induci solent, quam in viis prudentibus, in quibus raro humores isti noxi dominantur.

Quotquot ergo deprehenduntur pravis istis humoribus obnoxii, vel debiliore cerebri, monedi sunt tentio, ac faciè fidem præstent visis an-

*Claud.
Calestinus
de his, quæ
mirè euo-
niunt.*

gelorum, demonum, spirituum, & sanctorum, sed cogitent perinde ac obicere oculis, ac phreneticis, & ardentibus febre laborantibus se offerunt mandanda, quæ ubi reualuerint, aduertant nihil omnino fuisse. Si verò adhuc dubitent de visorum veritate, consolentur Patres suos spirituales, vel alios in hac materia exercitatos, eorumque iudicio acquiescant. nam ut aliquando vera sint, tamen approbata non sunt & acceptanda, nisi antegressò examina & sententia illorum.

CAPVT XVIII.

De mortificando sensu Auditus.

SENSUS Auditus amore proprio minus multas secum trahit inordinaciones, ac ut omittamus eas quæ graua & manifesta crimina adiuuantes habent ut cū audire volumus occulentes & infames proximorum lapsus, & impudicè aures præbemus cantibus lasciuis & fœdis, scurrilibusq; colloquijs in diuinitatis & confessionis cuiusdam scindendæ sunt; veniamus ad illas quæ